

I sandhedens skærsild.

Af cand. theol. fhv. sognepræst Svend Aage Nielsen, Vedersø Klit

I sit indlæg den 28. 1. "Biskop Kozon misinformerer" skriver Jakob Munck med rette, at det er at manipulere andre til at tro, at Den udvidede nikænske Trosbekendelse "er fælles for alle kristne." Det er pinligt for biskop Kozon, fordi hans valgsprog er "Sandheden tro i kærlighed." Men ligeså pinligt er det for alle andre biskopper, der gør som Kozon. Hvor pinligt det er for biskoppen i Rom skal dokumenteres.

Ved audiensen den 7. november 1990 gav pave Johs. Paul II instruktion om den romersk-katolske kirkes stilling i "THE SPIRIT AND THE FILIOQUE DEBATE." På dansk kan det oversættes til debatten om Helligånden og "og Sønnen."

For den uforstående drejer det sig om Den nikænske Trosbekendelse fra oldkirken. Den fik navn efter kirkemødet i Nikæa i 325. Den blev færdiggjort på kirkemødet i Konstantinopel i 381. Kirkemødet i Efesus i 431 forpligtede hele kirken i øst og vest til at holde sig til dens tekst. Den blev læst op og indskrevet i kirkemødets akter.

I løbet af middelalderen pressede lokale kirker i Vestkirken følgende tilføjelse ind i tredje trosartikel efter bekendelsen af troen på "Helligånden, som udgår fra Faderen...", "og fra Sønnen," på latin: filioque.

Paverne i Rom var imod optagelsen af tilføjelsen i trosbekendelsen i hele det første årtusinde. Men pave Benedikt VIII lod sig presse til at tage tilføjelsen ind i trosbekendelsen af den tyske kejser Henrik II i 1014.

Pavens nævnte instruks i 1990 i den engelske udgave indleder med denne påstand: "Kirkemødeteksten fra 381 lyder: "Vi tror på Helligånden, som udgår fra Faderen og Sønnen." Denne usandhed blev trykt i Vatikanets avis L'OSSERVATORE ROMANO i dens engelske udgave.

Da jeg skrev til Vatikanet herom, svarede en sekretær mig, at den usandfærdige sætning kunne være "en forhastet oversættelse," idet den italienske tekst ikke havde den. Det svar var en usandhed mere, da man ikke forhastet kan oversætte ord, der ikke er i teksten. Sekretæren gav heller ikke noget tilsagn om at rette fejlen i avisen. Den ses stadig i den engelske udgave, der kan udskrives fra internettet.

Dermed viser fejlen, at den romersk-katolske kirke stadig er villig til at bruge vold mod sandheden som et middel. Den italienske humanist Lorenzo Valla afslørede i 1400-tallet, at vold mod sandheden brugte kirken langt op i middelalderen.

Fejlen viser også, hvilken sløvhed, ligegyldighed og/eller falsk autoritetstro, der besjæler nærmest alle medlemmer af den kristne kirke i vesten.

Den nævnte falskhed i pave Johs. Paul II's instruks er ikke en enlig svale i det manus, som vel en teologisk "spindoktor" – måske en Joseph Ratzinger? – gav ham i hænde til den 7. november 1990.

I manus hævder han igen og igen, at tilføjelsen ”og fra Sønnen” allerede var med i de ”ancient,” det er i de gamle tekster.” Det var den ikke.

Han røber selv usandfærdigheden, idet han fortsætter: ”Den blev fremsat *igen* ved synoden i Aachen i 809.” Det ville den ikke være blevet, hvis den var til stede i teksten! Paven nævner heller ikke, at pave Leo III i 808 skriver til Karl den (såkaldt) Store, at han ikke ønsker tilføjelsen ind i Den nikænske Trosbekendelse.

Leo III lod tværtimod år 810 Den nikænske Trosbekendelse indgrave på sølvtavler – uden tilføjelsen – og placeret i sammenhæng med førstepaven Peter i Peterskirken. Denne fortielse viser, at paver i det andet årtusinde efter Kristus, alle må være fejlbarlige i filioque-læren, når de nedgør, at Jesus i Johs. evang. 15,26 kun nævner Helligånden, som udgår fra Faderen! Jesus nævner aldrig ”udgår fra Sønnen”. Og førstepaven Peter præciserer om Jesus i Apostl. G. 4,12: ”Der er ikke frelse i nogen anden.”

Johs. Paul II fortsætter i 1990, at tilføjelsen blev adopteret af grækerne og latinerne på de økumeniske kirkemøder i Lyon i 1274 og i Firenze i 1439. Hvordan kan de i Firenze adoptere en adoption, som påstås adopteret for 165 år siden i Lyon?

Til disse påstande er der hjælp at hente i biskop D. G. Monrads bog fra 1875: ”Den første kamp om den apostolske Trosbekendelses Oprindelse,” der oplyser: I Firenze opgav de den position, at filioque var blevet accepteret på et tidligere kirkemøde. På Firenze-kirkemødet ville man trumfe sin ret til filioque igennem ved at insistere på pavens overordnede autoritet som ”... Kristi sande stedfortræder og hele kirkens hoved... således som det også rummes i de økumeniske koncilers akter...”

D. G. Monrad oplyser i nævnte bog, at der var kun 13 personer fra hele Østkirken, der deltog i vedtagelsen i Firenze i 1439. Tillige, at ingen af disse fik brugen af filioque i Vestkirken ratificeret af deres kirker. Filioque opnåede således aldrig legitimitet fra et økumenisk kirkemøde.

Paven siger om tilføjelsen: ”Det var en afklaring, der intet ændrede i forhold til indholdet af den gamle tro.” Men hvorfor dog insistere på noget så smerteligt for kirkens enhed, når det intet ændrede? Tilmed når paven knyttede sig stilling som Kristi og Peters efterfølger til ordene ”*således som det også rummes i de økumeniske koncilers akter.*” I dem er Den nikænske Trosbekendelse indskrevet uden tilføjelsen. Kirkehistorien beretter, at 40 år efter Benedikt VIII’s knæfald for kejser Henrik II’s pres i 1014, var kardinal Humbert sendt fra paven i Rom til forhandlinger med Østkirken i Konstantinopel. Da de gik skævt, nedlagde han i 1054 en bandbulle på Hagia Sofia kirkens alter, som splittede Øst- og Vestkirken. Den indeholdt en anklage mod Østkirken for at have *udeladt* filioque fra Den nikænske Trosbekendelse. Det var en vold mod sandheden med smertelige følger i Europa. Herunder romerkirkens korstog, der førte til ubeskrivelig vold mod ortodokse kristne. Trods dette som kirkehistorisk almenviden fortsætter pave Johs. Paul II: ”I dag kan vi takke Herren, at selv på dette punkt er den sande betydning af formlen ved at blive afklaret i Vesten

og Østen, samt den relative betydning af selve spørgsmålet.” Tænk at takke Gud for, at man har handlet imod Guds vilje.

I ”Den katolske kirkes Katekismus,” fra samme årti som audienstalen, oversat til dansk i 2006, anføres i stk. 184 og stk. 185, Den udvidede nikænske Trosbekendelse, men den kaldes ”DEN NIKÆNSK-KONSTANTINOPOLITANSKE TROSBEKENDELSE.” Det er usandfærdigt, og det fortier udvidelsen.

I stk. 195 forties udvidelsen således: ”Den nikænsk-konstantinopolitanske Trosbekendelse har sin store autoritet, fordi den er udgået fra de to første økumeniske konciler (år 325 og 381) Den er endnu i dag fælles for alle de store Kirker i Østen og i Vesten. (stk. 242, 245, 465)”

Siden audienstalen og Den katolske Kirkes Katekismus har kardinal Joseph Ratzinger, nu pave Benedikt XVI, udgivet skriftet ”Dominus Jesus” den 6. august 2000. Det er anerkendt som romerkirkens lære. Skriftet indleder med at gengive Den nikænske Trosbekendelse, som den blev vedtaget i år 381. Hvis denne gestus kun er en enlig svale, fortsætter pavekirken sin pinlige misinformation om Den udvidede nikænske Trosbekendelse.

Snart skal hele Vestkirken, herunder folkekirken markere tusindåret i 2014 for knæfaldet for den tyske kejser Henrik II's pres i 1014. Måske vil romerkirken så erkende, at hastværk var lastværk ved saligkåringen af pave Johs. Paul II den 1. maj 2011? Måske vil folkekirken fejre, at den har taget afsked med ”og fra Sønnen,” da Danske Lov/Grundloven ikke har lovgrundlag til at medtage denne tilføjelse. Men indtil nu er misinformationen massiv - med alle vore biskopper som medløbere.